

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ РОМАНСЬКОЇ
ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ**

**Кафедра італійської і французької
філології та перекладу**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Кафедра	Італійської і французької філології та перекладу
Факультет	Романської філології та перекладу
Викладач	Кузнецова М.О., викладач кафедри італійської і французької філології та перекладу
Статус дисципліни³	Вибіркова дисципліна
Курс, семестр⁴	IV курс, VIII семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3/90
Мова викладання	Італійська/українська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Курс присвячений вивченню теоретичних засад і практичного опанування усного послідовного перекладу як професійної діяльності. У процесі навчання студенти ознайомлюються з видами усного перекладу, особливостями перекладацької комунікації та специфікою роботи в реальному часі. Особливу увагу приділено семіотичному аспекту перекладу, зокрема аналізу невербальних знаків, які впливають на сприйняття змісту, а також стратегіям передачі культурно маркованої лексики, зокрема реалій, інтернаціоналізмів, фразеологізмів і топонімів. Окремий блок навчання зосереджений на розвитку навичок перекладацького скоропису – ефективної системи нотування, яка допомагає фіксувати й точно

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Усний послідовний переклад»

Спеціальність²: B11

Спеціалізація: B11.052 романські мови та літератури (переклад включно), перша — італійська

Освітня програма: Італійська мова і література, друга іноземна мова, переклад

	передавати зміст мовлення. У межах курсу студенти вивчають принципи точності, стиснутості та смислової еквівалентності при передачі усного повідомлення, набувають навичок слухового сприймання, швидкого аналізу й відтворення інформації в цільовій мові.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Курс забезпечує професійний та науковий розвиток; глибоке засвоєння навичок послідовного перекладу та його використання для правильного (адекватного) відтворення значень комунікативних одиниць мовою перекладу; спрямована на ознайомлення студентів з основними моделями та закономірностями процесу послідовного перекладу, видами трансформацій, що застосовуються при перекладі текстів, специфікою перекладу окремих розрядів лексики та сполучуваність слів у процесі перекладу, основним принципом перекладацького скоропису.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	<i>Знати</i> завдання та методи перекладу, особливості послідовного перекладу; методичні і загальнотеоретичні аспекти усного перекладу; поняттєвий апарат перекладознавства, концепції вітчизняних та зарубіжних фахівців; <i>Знати</i> мовні та культурні особливості Італії та України; зокрема лексичні, стилістичні та граматичні особливості мов цих країн; <i>Знати</i> основні критерії оцінювання якості перекладу та орієнтуватися на них у роботі; міжнародний та національний етикет і правила поведінки усного перекладача. <i>Вміти</i> виконувати усний послідовний переклад на слух та з аркуша з дотриманням лексичної еквівалентності, граматичних, синтаксичних і стилістичних норм тексту перекладу, вірно розуміючи мету перекладу і його прагматичну спрямованість. <i>Вміти</i> визначити зміст тексту-оригіналу, що може належати до широко спеціальних і вузькоспеціальних галузей науки і техніки та адекватно вибирати необхідну стратегію перекладу. <i>Вміти</i> виконувати морфологічні і синтаксичні трансформації різного роду, а також лексико-синтаксичні і стилістичні модифікації при перекладі; <i>Вміти</i> користуватися системою перекладацького скоропису під час виконання послідовного перекладу. <i>Здатність використання</i> інформаційно-комунікативних технологій, уміння самотійно здобувати, оцінювати та використовувати інформацію. <i>Здатність обґрунтовувати</i> власний погляд на проблему, вміти захистити свої результати в дискусії з колегами. <i>Добре адаптуватися</i> до нових ситуацій та умов освітнього процесу, приймати самотійні рішення в процесі застосування набутих знань у різних сферах професійної діяльності – мовознавчій, культурознавчій, освітній тощо і нести за них повну відповідальність; усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою самовдосконалення, поглиблення набутих і здобуття нових фахових знань; відповідально ставитись до виконуваної роботи та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної

	етики.
Компетентності⁵	Курс спрямований на розвиток у студентів таких загальних компетентностей: ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні. ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні. Дисципліна зорієнтована на набуття таких фахових компетентностей: ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати італійську мову, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту. ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення

	текстів різних жанрів і стилів державною, італійською та другою західноєвропейською мовами. ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації. ФК 13. Здатність використовувати системні знання мови для аналізу та синтезу ідей, застосовувати системні знання сучасних філологічних і перекладознавчих студій в професійній діяльності. ФК 14. Володіння теоретичними основами використання італійської мови, включаючи фонетичні, граматичні, лексичні, стилістичні аспекти мови й мовлення. ФК 15. Здатність використовувати соціокультурні та лінгвокраїнознавчі знання про країни, мови яких вивчаються, з метою успішної комунікації та перероблення інформації іноземними мовами. ФК 16. Володіння граматиною, лексикою і фонетикою італійської мови на рівні C1 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (Quadro comune europeo di riferimento per la conoscenza delle lingue (QCER))). ФК 18. Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами італійської, другої західноєвропейської та української мов для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах. ФК 19. Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з італійської мови обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства, перекладознавства та оперувати базовою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. ФК 20. Здатність до аналізу тексту оригіналу, до застосовування відповідних перекладацьких стратегій (здійснення передперекладацького аналізу тексту; виокремлення правильної перекладацької стратегії; визначення одиниці перекладу, оцінювання та добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу), презентувати текст перекладу. ФК 21. Здатність представляти результати наукового дослідження, дотримуючись правил академічної доброчесності; ефективно і компетентно брати участь в різних формах ділової та/або наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі гуманітарних наук. ФК 22. Продуктивно працювати самостійно або у команді, розуміти і поважати різновид та мультикультурність, забезпечуючи, таким чином, соціальну взаємодію та залучення до здорового способу життя.
--	--

¹ Поряд з логотипом КНЛУ рекомендується вставляти логотип факультету.

² Спеціальність / спеціалізація / ОП зазначаються за наявності.

³ Обрати з: а) вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки; б) дисципліна вільного вибору студента; в) дисципліна українознавчого спрямування.

⁴ Крім дисциплін вільного вибору студентів.

⁵ Формулюються у термінах знань / умінь / навичок / комунікації / автономності або в описі набутих м'яких навичок.

(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)

Після завершення курсу слухачі здобувають необхідну підготовку для професійної діяльності в галузі послідовного перекладу, здатні ефективно працювати в багатомовному середовищі, адаптуючи

	мовлення до культурного контексту та комунікативних цілей.		
Види занять і їхній розподіл за годинами	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:		
		Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
	лекції	-	-
	семінарські заняття	-	-
	практичні заняття	24 год.	-
	консультації	-	-
	самостійна робота	66 год.	-
Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1.Послідовний переклад як вид професійної діяльності Тема 1. Основні види усного перекладу Тема 2. Семіотичний аспект перекладу Тема 3. Проблеми перекладу реалій Тема 4. Перекладацький скоропис Тема 5. Основні принципи перекладу інтернаціоналізмів та реалій. Тема 6. Особливості перекладу фразеологізмів. Тема 7. Основні принципи перекладу топонімів		
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	Семестрове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни має таку структуру:		
	№ з / п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
	1	Аудиторна навчальна робота.	25
	2	Самостійна навчальна робота.	25
	3	Модульна контрольна робота	50
Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».			
Контроль виконання аудиторної роботи здійснюється у вигляді опитування в усній формі, яке проводиться на кожному практичному занятті та включає в себе відповідь на теоретичне питання та виконання практичного завдання з тематики, що вивчалась протягом курсу. Завдання самостійної роботи виконуються в письмовій формі. Однією з форм самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань з перекладу текстів.			
Критерії оцінювання аудиторної та самостійної навчальної роботи студента			
Відповідь на теоретичне питання:			
Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання		
5 «відмінно»	Студент вичерпано і повністю засвоїв теоретичний матеріал		

		відповідних курсів (дає вичерпне визначення тих чи інших перекладознавчих категорій та перекладацьких прийомів) та вільно ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
	4 «добре»	Студент добре володіє теоретичними знаннями та без суттєвих труднощів ілюструє засвоєні мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
	3 «задовільно»	Студент має певні прогалини у теоретичних знаннях з відповідних курсів та недостатньо ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
	2 «не задовільно»	Студент не оволодів теоретичними знаннями відповідних курсів та не може навести практичні приклади.
	Прослухати аудіо тексту і виконати реферативний переклад даного запису:	
	Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
	5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту і демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
	4 «добре»	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні). Студент добре володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.
	3 «задовільно»	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)); студент демонструє поверхневий перекладацький аналіз тексту.
	2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь перекладу незнайомого тексту з іноземної мови на українську, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу,

робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу. Студент не володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.

Модульна контрольна робота є письмовою, складається із трьох завдань, кожне з яких оцінюється певною кількістю балів. Отримані за кожне завдання модульної роботи бали трансформуються в загальну оцінку за модульну контрольну роботу за таблицею:

90% і більше	45-50 балів	5 (відмінно)
75% - 89%	36-44 балів	4 (добре)
50% - 74%	26-35 балів	3 (задовільно)
49% і менше	34 бали і менше	2 (незадовільно)

Оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	50 балів
«добре»	40 балів
«задовільно»	30 балів
«незадовільно»	20 балів
неявка на МКР	0 балів

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

Підсумкове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни здійснюється у формі **заліку**

Відмітка про **залік** у національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів	B
74 – 81 бал	C
64 – 73 бали	D
60 – 63 бали	E
59 балів і нижче	FX

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Таким чином студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)

Для успішного освоєння дисципліни «**Усний послідовний переклад**» студенти повинні знати базові граматичні й лексичні поняття італійської та української мов, мовні особливості рекламних текстів, принцип мовної взаємодії, перекладацькі трансформації, характеристику лексичних явищ та їх

	взаємозв'язок і взаємозалежність у сучасній італійській та українській мовах. Вміти визначати та характеризувати словотворчість, гру слів, безеквівалентну лексику, фразеологізми при перекладі аудіовізуальних текстів; Володіти навичками застосувати концептуальний апарат сучасної граматики, лексикології та перекладознавства для комунікативно-прагматичного і стилістичного аналізу аудіовізуальних текстів італійської та української мов.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Рекомендована література Основна література: 1. Даценко Ю.П. (2013). Arte dell'interpretazione. Навчальний посібник з усного двостороннього перекладу з італійської мови для студентів IV-V курсів перекладацьких і філологічних факультетів/інститутів. К.: Вид. центр КНЛУ. 2. Monacelli C. (2001). Interpreti si diventa! Milano: FrancoAngeli. 3. Salmon L. (2017). Teoria della traduzione. Milano: FrancoAngeli. 4. Osimo B. (2011). Manuale del traduttore. Milano: Hoepli. 5. AA. VV., Leone P., Mezzi T. (2011). Didattica della comunicazione orale. Lingue seconde e italiano a scuola e all'università. Milano: FrancoAngeli. 6. Popovič A., Osimo B. (2022). La scienza della traduzione: Aspetti metodologici. La comunicazione traduttiva. Milano: Hoepli. 7. Logaldo M. (2021). Teoria e tecnica della traduzione audiovisiva. Tradurre, adattare, sottotitolare per lo schermo. Roma: Audino. 8. Gheno V. (2019). Potere alle parole. Torino: Einaudi. Додаткова 1. Petillo M. (2012). La traduzione audiovisiva nel terzo millennio. Milano: FrancoAngeli. 2. Gobber G. (2022) Lineamenti di linguistica. Milano: Vita e Pensiero. 3. Eco, U. (2010). Dire quasi la stessa cosa. Milano: Bompiani. 4. Cavagnoli, F. (2012). La voce del testo. L'arte e il mestiere di tradurre. Milano. 5. Ranzato I. (2011). La traduzione audiovisiva. Analisi degli elementi culturospecifici. Roma: Bulzoni. 6. Bricchi M. (2018). La lingua è un'orchestra. Piccola grammatica italiana per traduttori (e scrittori). Milano: Il Saggiatore. 7. Steiner G. (2019). Dopo Babele. Aspetti del linguaggio e della traduzione. Milano: Garzanti. Інформаційні ресурси в Інтернеті 1. Новинний сайт. http://ua.euronews.com/ 2. Новинний сайт. http://www.radio1.rai.it 3. Аудіоматеріали: https://www.raiplaysound.it/radio3 4. Застосування машинного перекладу. http://www.lostintranslations.net/blog/category/Machine_translation/#act=index 5. Сайт проф.Озімо Б. http://www.trad.it

	6. Курс перекладу онлайн. http://courses.logos.it/corso_traduzione/bosimo.html 7. Словник вид. Treccani. Treccani, www.treccani.it. 8. Словник вид. Corriere. https://dizionari.corriere.it/ 9. Словник вид. Hoepli. https://www.hoepli.it/
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності з вивчення навчальної дисципліни «Переклад аудіовізуальних текстів» здійснюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Рейтинг вираховується в рейтингових балах, а підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 4-бальною шкалою та за шкалою ЄКТС. Контроль результатів навчання студента з дисципліни «Переклад аудіовізуальних текстів» здійснюється у формі <i>поточного, рубіжного, підсумкового модульного та підсумкового семестрового контролю</i> (заліку). <i>Поточний контроль</i> успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом модуля кожної дисципліни оцінюється аудиторна та самостійна робота студента. Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) і набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт. Бали, отримані здобувачами вищої освіти за результатами контролю з дисципліни, викладач занотовує у «Журнал обліку роботи викладача» і оголошує на кожному практичному занятті. <i>Рубіжний контроль</i> успішності студентів здійснюється посередині навчального семестру у вигляді проміжної атестації здобувачів вищої освіти за результатами оцінювання аудиторної та самостійної роботи, а також з урахуванням відвідування лекційних та практичних занять. <i>Підсумковий модульний контроль</i> проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання у межах годин, відведених на семінарські заняття. <i>Підсумковий семестровий контроль</i> – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр (сесію) з дисципліни «Усний послідовний переклад» здійснюється у формі заліку.

Затверджено на засіданні кафедри італійської і французької філології та перекладу
протокол № 14 від «03» червня 2025р.

Завідувач кафедри
Н.Г.

Філоненко